

**SIMPOZION "PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL.
ARTĂ ȘI CIVILIZAȚIE MEDIEVALĂ"**
(Suceava, 25-26 noiembrie 1994)

Sub patronajul Ministerului Culturii, Inspectoratului pentru Cultură al județului Suceava și al Muzeului Național al Bucovinei s-au desfășurat la Suceava în zilele de 25 și 26 noiembrie 1994, în localul Muzeului Național al Bucovinei, lucrările unei manifestări științifice sub genericul **ARTA ȘI CIVILIZAȚIA MEDIEVALĂ**, la care au participat istorici, istorici de artă, cadre didactice din învățământul superior, profesori de gimnaziu și liceu, muzeografi și arhiviști din diferite orașe ale țării ca București, Iași, Bacău, Timișoara, Suceava, precum și Chișinău (Republica Moldova).

Lucrările simpozionului consacrat și împlinirii a două decenii de la dispariția reputatului istoric și arheolog Ion Nestor au fost deschise de dl. lector univ. dr. Vasile Demciuc, directorul Inspectoratului de Cultură al județului Suceava. În cuvântul său acesta a subliniat interesul manifestat de oamenii de știință din țară și de peste hotare pentru șantierul arheologic de la Suceava încă de acum aproape un secol și pentru problemele ridicate de materialul arheologic și istoric privind arta și istoria în Moldova de Nord în evul mediu.

În continuarea aceleiași zile au fost expuse în ședință plenară următoarele comunicări: dr. Mircea Matei (Institutul de arheologie "V. Pârvan" București): *Câteva precizări cu privire la contribuția arheologiei la cunoașterea civilizației medievale românești*; Octav Monoranu (Suceava): *Contribuția cercetărilor arheologice de la Suceava la dezvoltarea istoriografiei medievale românești*; dr. Vasile Demciuc (Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava): *Istoriografia artei ecleziastice din Moldova secolelor XIV-XVI. Arhitectura și pictura interioară*; Alexandru Artimon (Muzeul de istorie "Iulian Antonescu" Bacău): *Civilizația medievală în sud-vestul Moldovei în secolele XIV - XVII*; Mariana Șlapac (Institutul de istorie și teoria artei Chișinău): *Orașele medievale dintre Prut și Nistru. Aspecte arhitecturale*; Alexandru Rădulescu (Muzeul Banatului Timișoara): *Civilizație medievală rurală în Bucovina. Cazul Udești, secolele XIV - XVI*; Maria Magdalena Szekely (Institutul de istorie "A.D. Xenopol" Iași): *Viața de toate zilele în Moldova medievală. Un proiect de cercetare*; dr. Ștefan Gorovei (Institutul de istorie "A.D. Xenopol" Iași): *Heraldica medievală românească. Prejudecăți vechi și observații noi*; Olga Ștefanovici (Muzeul Național al Bucovinei): *Evenimente și personalități ale evului mediu românesc oglindite în medalistică*; Paraschiva Victoria Batariuc (Muzeul Național al Bucovinei): *Soba de cahle pe teritoriul românesc. Schiță cronologică*; Rodica Popovici (Institutul de arheologie Iași):

Motive decorative în ceramica monumentală descoperită la Borniș (Neamț), secolele XV-XVI; Maria Mărgineanu (Muzeul Național al Bucovinei Suceava): Ceramica tradițională între permanență și artă; Voica Maria Pușcașu (Ministerul Culturii): Lespezi funerare din biserica mănăstirii Probota; Iulia Andrieș (Muzeul Național al Bucovinei): Icoane vechi românești din depozitul centralizat de artă veche de la mănăstirea Sucevița; dr. Constantin Șerban (Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava): Asediul Constantinopolului reprezentat în pictura unor mănăstiri din Bucovina. Originea erminiei folosite; Florin Pintescu (Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava): Religia și arta în epoca lui Ștefan cel Mare. Simbolistica iconografică.

În ziua următoare au fost prezentate comunicările: Venera Rădulescu (Muzeul Național de Istorie București): *O aplică vestimentară cu stema Moldovei care a aparținut voevodului Scarlat Grigore Ghica; Mihai Lazăr (Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava): Contribuții la cunoașterea relațiilor agrare din Moldova în secolul al XVIII-lea; dr. Mihai Iacobescu (Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava): Idei iluministe daco-romaniste în Bucovina la hotarul dintre medieval și modern; Pavel Blaj (Muzeul Național al Bucovinei): Structura populației ținutului Cernăuți la recensământul rusesc din 1774; Nicolae Cârlan (Muzeul Național al Bucovinei): Reflexe ale evului mediu românesc în dramaturgia lui Ion Luca.*

În lucrările prezentate la un înalt nivel științific, urmate de întrebări și discuții pe marginea lor, a fost abordată o gamă largă de probleme din domeniile de cercetare ale evului mediu românesc și universal, cum ar fi civilizația și cultura urbană și rurală, viața cotidiană, relațiile agrare, arta religioasă și laică, arta aplicată, heraldica, medalistica, iconografia, istoriografia precum și ale epocii moderne și contemporane românești (iluminismul, demografia istorică și literatura dramatică). De asemenea autorii comunicărilor prezentate au pus în circuitul științific materiale noi arheologice provenite din săpăturile efectuate în ultimile decenii în Moldova, documente și izvoare narative inedite aflate încă în arhive și au tratat noi aspecte ale problemelor abordate; de ex. au confirmat la sfârșitul secolului al XIII-lea existența unor așezări fortificate la Suceava având rolul de reședință voievodală, au elogiat munca arheologilor de pe șantierele de la Suceava, Adjud, Troțuș și Bacău din ultimile decenii, au tratat din punct de vedere istoric, dar și arhitectonic fortificațiile cetății Chilia de-a lungul evului mediu și începutul epocii moderne, au efectuat o analiză privind colonizarea rurală din unele așezări din Moldova de nord, au prezentat cercetările preliminare într-un domeniu mai puțin cercetat și anume viața cotidiană în evul mediu în Moldova, au schițat observații temeinice privind unele probleme ale heraldicei și iconografiei medievale românești, au scos în evidență o seamă de evenimente și personalități ale evului mediu și epocii moderne oglindite în medalistică, iconografie, în izvoare narative cu caracter memorialistic sau reflectate în opera lor din domeniul creației literare sau dramaturgie, au emis puncte de vedere noi relativ la genealogia unor familii boierești din Moldova pe baza pietrelor tombale, au relevat importanța izvoarelor demografice medievale pentru cunoașterea vieții economice și sociale, au îmbogățit istoriografia românească în domeniul relațiilor agrare medievale și al iluminismului românesc cu precădere în Moldova în general și în cea de nord în mod special.

În discuțiile angajate s-a exprimat dorința și părerea unanimă privind organizarea anuală a unei astfel de sesiuni în care să fie analizate, pe baza unor cercetări riguroase, diverse probleme ale evului mediu românesc, ale căror rezultate să fie puse apoi în circuitul științific. În acest scop s-a sugerat ideea organizării simpozionului pe o temă anume, foarte stringentă în istoriografia românească și anume **periodizarea evului mediu românesc** în stadiul actual al cercetărilor istorice.

CONSTANTIN ȘERBAN